

SAMENVATTING

Rob Bregman

Een kennis vertelde Ben Wijffelaars over een 100-jarige schlumbergera (kerstcactus) maar aangezien we steeds vaker horen dat 100 het nieuwe 80 is, zou deze plant volgens hem best wel eens jonger kunnen zijn.

Theo Heijnsdijk behandelt deze keer in zijn serie over de 'Verkade'-boeken uit de jaren '30 *Frithia pulchra*, een kleine bladsucculent uit de familie van de middagbloemen (Aizoaceae). Elk blad van de bladrozet is aan de top voorzien van een soort lens zodat ook in de droge periode, wanneer de plant zich grotendeels in de bodem heeft teruggetrokken, licht kan doordringen tot het daaronder gelegen bladweefsel. De plant werd in 1906 gevonden door mevr. O. Nation in het toenmalige Transvaal, Zuid-Afrika. De soortbeschrijving volgde in 1926 door N.E. Brown. Daarna werd de plant snel populair, getuige de vele volksnamen zoals 'fairy elephant's feet', 'purple baby toes', en in het Afrikaans 'bobbejaanvingers' en 'glasies'. Vooral als gevolg van illegale verzameling wordt de plant in de natuur in zijn voortbestaan bedreigd en staat hij in de IUCN Red List in de categorie 'vulnerable' (kwetsbaar). In 2000 is een kleinere en witbloeiende vorm beschreven als *Frithia humilis*.

In zijn serie 'Voor het voetlicht' besteedt Bertus Spee aandacht aan *Echinomastus unguispinus* ssp. *lauii* en *Echinocereus fendleri*. Hij belicht vooral de kweekwijze van deze planten.

De serie artikelen van Aat van Uijen over de rhipsalissen van de tropische bossen wordt voortgezet met deel 6, waarin het ondergeslacht *Erythrorhipsalis* wordt behandeld. Deze soortengroep wordt gekenmerkt door omlaag gerichte, klokvormige bloemen die aan de uiteinden van de meestal dunnen stengels verschijnen. De soorten die aan bod komen zijn *R. cereuscula*, *R. clavata*, *R. pilocarpa*, *R. campos-portoana*, *R. pulchra*, *R. juengeri*, *R. ormindoi*, *R. burchellii* en *R. aurea*. De bessen worden door vogels gegeten, met één uitzondering: die van *R. juengeri* worden door vleermuizen gegeten. Rhipsalissen worden

doorgaans gekweekt in hangpotten. Ze groeien het beste in een mengsel van schorssnippers en orchideeëngrond.

André van Zuijlen bespreekt de reacties die hij kreeg op zijn vorige artikel over het zaaien van cactussen. Hij zette daarna met Aad Vijverberg een zaaïexperiment op met 30 soorten (steeds 25 zaden per soort). Het eindresultaat was dat van alle zaden bij Aad 17% kiemden en bij André 25%.

Mijn bijdrage gaat over *Matucana calocephala*, een zuilvormige cactus met lila bloemen uit centraal Peru. De soortnaam wordt nergens meer gebruikt omdat al sinds de beschrijving in 1973 de plant als een vorm van *M. comacephala* wordt beschouwd. Een opvallend kenmerk is te vinden onder in de bloembuis. Het tussenschot (diafragma) dat in de meeste andere matucana's de nectarkamer afsluit zodat alleen kolibries bij de nectar kunnen komen, is gereduceerd, waardoor mogelijk ook andere dieren zoals insecten voor de bestuiving kunnen zorgen.

Peter Knippels vertelt hoe hij zijn favoriete planten kweekt. Dat zijn vooral Zuid-Afrikaanse bolgewassen, succulente euphorbia's, caudex-planten en enkele cactussen.

Annemieke van Ling was nooit erg enthousiast over schlumbergera's (lidcactussen) maar is van mening veranderd. Ludwig Bercht geeft een overzicht van de *Weingartia*-populaties die hij tijdens zijn reizen in Bolivia vond. In dit deel komen de LB-veldnummers van de reis in 2005 aan bod.

Henk Ruinaard construeerde zelf een systeem om zijn kas te nevelen. Niet alleen is nevelen goed om de planten (in zijn geval cactussen) in het voorjaar aan de groei te brengen maar ook kan het tijdens hete zomerdagen de kastemperatuur omlaag brengen om verbranding te voorkomen.

Wolter ten Hooft geeft een overzicht van de belangrijkste artikelen in andere tijdschriften over succulente planten.

Op de achterpagina ziet Tom Twijnstra enige gelijkenis van de lange overhangende takken van de zweepcactus (*Aporocactus flagelliformis*) met de rasta-haardracht.

R.Bregman@contact.uva.nl